

העם

פורים או כיפורים

האזרח נקדע

בין חגיגות פורים לשמות החלקים

ולא ידע אם

לכבות או לשמוח

אני בא מהצבא. לפני כמה שעות, אפילו לא הספקתי להוריד את המדים - והנה, כאן יש מסיבות וחגיגות, כאילו הכל פשוט וחלק ושום דבר לא קרה.

אסור שיהיה כך, אי-אפשר. ואם יחכו קצת עם החגיגות, יקרה משהו? תו אלה דבריו המרים של יצחק סלון מן 25. עדיין חייל מילואים, סטודנט לכלכלה שנה שנייה.

בכאב, "שום דבר לא משנה במדינה הזאת. תראה את אלה שחוגגים כאן. מחד-לים, לא מחדלים, מתים, לא מתים - הכל נורמלי, הכל כרגיל."

הזוכרים מול השוכחים. יצחק היה אחד מעשרות סטודנטים שנאספו ביום ה' שישי האחרון מול מועדון-הסטודנטים בר-מינן, באוניברסיטת תל-אביב.

על השביל המרוצף המוליך אל המועדון המואר, העליון, פסעו מאות חוגגי הפורים המחופשים והצוהלים. הם העיפו מבטים חטופים בכרונות שנישאו בידי המפגינים, השפילו עיניהם או משכו בכתפיהם, ור המשיכו בדרכם, היישר אל אולם-הריקור דים.

"צאו מהאדישות!" "כבר שכחתם?" "מחר רשימת נופלים והיום מסיבת פורים?" ועקו הכרונות שנישאו בידי המפגינים. אלה ניצבו במקומם וירו מבטי-זעם בחוגגים הלא-איכפתיים.

היה זה מעמד עצוב ומטריד, שבכל אוניברסיטה אחרת בעולם, באותם תנאים, היה מביא מייד להתנגשות חריפה בין שני סלגי הסטודנטים העומדים זה מול זה. אולם הפעם, ככפעמים רבות אחרות,

בין הסטודנטים משני צידי השביל. הר פרופסור ניגש אל המפגינים וקרא את הכתוב בכרונותיהם, בקול. הוא נד בראשו בהסכמה.

"יש הרבה צדק בדבריהם של המפגינים," אמר. "אילו נערכה החגיגה בבית פרטי, זה היה שונה. אבל באוניברסיטה? כשדבר כזה נערך במוסד רישמי, ולמעשה בהכרה מלאה של הממונים, זה בלתי-ניסבל."

"אמנם," סיכם הפרופסור, "החיים ממש-כים וחייבים להימשך, אבל קיום מסיבה כזו אינו המשכת החיים הנורמליים, בייחוד לא באוניברסיטה שרבים מתלמידיה ומוריה נפלו. צריך היה לפחות לכבד את כאבן של המיטשפחות השכולות."

גם מנחם, הסטודנט המזוקן, הרוח החיה בהפגנה, הגיב בחריפות ובזעם. כל שעת התפגנה צעק, התוכחה, אך לא יצא מכליו. "זהו רק דעתי," אמר, "אינני כועס על האנשים שהחליטו לחגוג. אני רק

מפגינים וחוגגים באוניברסיטת תל-אביב כבר שכחתם?

מבקש מהם להיזכר מעט, לנסות לצאת מהבור העמוק, מהחושך. הייבים לזכור את חגיגת היום הזה, היום, פעם אחת, צריך לוותר על החגיגות. כדי שבעוד כמה שנים, כשישאלו מה עשית פורים תשלך, תגיד: לא עשיתי כלום. זה היה יום שחור. לחזור אל הנורמלי - כן, אבל האם החיים שהיו קודם היו נורמליים? האם התוצאה היתה נורמלית? "אין לי שום דבר נגד אותם אנשים שמביטים על הכרונות ואחרי-כך נכנסים לרקוד," אמר מנחם. "אני רק לא מבין אותם. שינסו לחשוב, ואז יבינו מה הם עושים."

צריך לשכוח. בכניסה לאולם-הריקור דים עומדים שני זוגות. הם הלפו על-פני (המשך בעמוד 16)

היום בו התחרט דיין: חיים גבתי מכהק,

מודיעיני כדי לעורר פאניקה בציבור ולי נפה תחושת חרדה מפני אסון העלול ל- התרגש על מדינת-ישראל אם לא יחזור משה דיין מייד להיות שר-הביטחון. יש לחזור לא אל הלילה בו נפל הסור תוך דקות ספורות, אלא כמה ימים קודם לכן, ליום השבת, ה'2 במרס 1974.

בשעות הבוקר של יום-הכיפורים הרגשתי שהולך משהו... נזכר הי שבוע חייל מילואים. לא חשבתי שהור לכת מלחמה, אבל הבנתי שיש כוננות וגיוס. לא קראו לי ולא רמזו לי שום דבר. אבל לקחתי את המדים והתרמיל והלכתי ליחידת המילואים שלי. עכשיו, אחרי מה שקרה השבוע, אני כבר לא בטוח אם אעשה זאת. בפעם הבאה שתהיה מתיחות אחכה עד שיקראו לי... אולי זה סתם טריק של הממשלה... "אם הם לא מתביישים לנצל משבר ביטחוני כדי לחזור לשילטון," אמר חייל מילואים אחר, "או מה מונע בעדם ל-

הפשע הגדול ביותר של ההנהגה הוא, שגם כאשר קיימת סכנת מילחמה חדשה - אין הציבור וגם לא החיילים - מאמינים להם

אמריקאי, הד"ר הנרי קסינג'ר מנשיא סוריה האפו אסאד, אחרי שיום קודם לכן, ביום שישי הביא אליו את הצעות ישראל לגבי הפרדת הכוחות ברמת-הגולן. קסינג'ר הגיע ביום שישי לדמשק, אח-רי ביקור קצר בישראל. בו הביא עימו את רשימת השבויים הישראליים המוחזקים בסוריה. קסינג'ר הצליח להביא לי-ישראל את הרשימה אחרי ששיכנע את הסורים כי מסירת הרשימה היא ויתור סודי שיביא בעקבותיו ויתורים ישראליים. הגנה, כשחזר קסינג'ר לדמשק, הוא לא הביא עימו כל ויתור ישראלי בתמורה. הרעיונות הישראליים לגבי הפרדת ה-כוחות בחזית רמת-הגולן הסתירו לקי-סינג'ר עוד לפני שהגיע לדמשק, כי הפער בין עמדות הסורים הישראליים הוא כה גדול עד שאינו יכול אפילו להיות בסיס למשא-ומתן. לשם כך סיכם קסינג'ר כי המשא-ומתן יתנהל בשלבים בנייר-ורק בסוף החודש בין נציגי ישראל וסוריה, אסאד דחה בפומבי מכל וכל את רע-יונות ישראל שהביא לו קסינג'ר. לדעת משקיפים זרים בדמשק הוא ראה בהם הונאה מצד ישראל, שהבטיחה לו, באמ-צעות קסינג'ר, ויתורים תמורת רשימת השבויים. קסינג'ר אומנם הצליח לשכנע את אסאד כי הויתורים הישראליים יבואו במועד מאוחר יותר, אולם הדבר לא שו-נה את תחושת ההנהגה הסורית כי הולכה שולל.

צור להבא משבר ביטחוני תמור כדי להישאר בשילטון? היו אלה שתי דיעות אופייניות שנש-עו השבוע ושביטאו את תחושת הצי-בור לנוכח צורת הרכבתה של ממשלתה החשה של גולדה מאיר, על רקע הידי-עות בדבר החמרת המתיחות בסבול עם סוריה. לעצם העניין אין זה משנה כלל באיור מיהו היו הידיעות על כוננתם של הי סורים לפתוח השבוע במלחמה חדשה מהימנות או מסוברקות. לא חשוב גם מה היה מקורן. עצם העובדה שרובו הי גדול של הציבור בישראל היה בטוח הי שבוע כי המשבר הביטחוני נגבול הצפון המצא על-ידי הממשלה כדי להצדיק את החלטתם של השרים משה דיין ושמעון פרס לחזור בהם מפרישתם מהממשלה הי מיועדת, די היה בה כדי להעיד מה יעצום הוא פער האמינות שנפער בין אזרחי המדינה לבין הממשלה. מה שאירע השבוע, היה השלב החמור ביותר של הפקעת נושאי הביטחון בי מדינת-ישראל לצרכים פוליטיים צרים ואנרכיים בצורה הצינית ביותר שרק ני-תן להעלותה על הדעת. גל בדיחות הנוועה שפקד השבוע את ישראל בעקבות קהות החרשים הכללית של ההנהגה המזדקנת, יכול היה להצביע על מה שעשתה הנהגה זו השבוע לעם. אמרה אחת העדינות שבבדיחות זוועה אלה: מה ההבדל בין מדינת-ישראל לבין בית משוגעים? בבית-משוגעים ההנהלה לפחות נורמא-לית!

לא מסתכנים בהערכה

באותו יום שבת, ה'2 במרס, בעת ש-קסינג'ר היה בדרכו לדמשק לריאד, בי-רת סעודיה, החלה המתיחות בקו הפסקת-האש בין ישראל לסוריה ברמת-הגולן. הסורים לא היו צריכים לתגבר את כו-חותיהם בחזית, מכיוון שהם היו ערוכים שם ממילא במקומים הכוח שברשותם ובמצב כוננות גבוה. אולם סימנים שונים בחזית העידו על החמרה. כך, למשל, הס-תבר

כי די נתח וזהבין מה בדיוק אירע בשבוע האחרון, וכיצד נוצל מידע

